

ALF-budget 2017

med verksamhetsplanering för ALF-kommittén

Version: 2016-11-29b

INNEHÅLL

1	ÖVERGRIPANDE VERSKAMHETSPLANERING FÖR ALF-KOMMITTÉN ÅR 2017.....	3
1.1	ALF-kommitténs uppdrag.....	3
1.2	Övergripande mål för forskning och utbildning.....	3
1.3	Särskilt viktiga områden och aktiviteter för 2017.....	4
1.3.1	Nationell utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet.....	4
1.3.2	Nationell utvärdering av universitetssjukvården.....	4
1.3.3	Övrigt.....	5
2.1	Övergripande budgetförutsättningar 2017.....	6
2.2	Sparat kapital/ingående balanser och prognos 2016.....	6
2.2.1	Sparat kapital och ingående balanser.....	6
2.2.2	Prognos för 2016.....	7
3	BUDGET FÖR GRUNDUTBILDNING.....	9
3.1	Förändring budget grundutbildning.....	10
3.1.1	ALF-ersättningen GU.....	10
3.1.2	Gemensamma kostnader GU.....	10
3.1.3	Fördelning av tilldelning till NLL, LVN och Region Jämtland Härjedalen i LP4U GU.....	11
3.1.4	Basenheter GU.....	12
3.1.5	Största budgetförändringarna GU (exkl. OH).....	12
3.1.6	Budgeterat resultat.....	12
4	BUDGET FÖR FORSKNING.....	13
4.1	Förändring budget forskning.....	14
4.1.1	ALF-ersättning FO.....	14
4.1.2	Basenheter FO.....	14
4.1.3	Centralt sökbara medel FO.....	15
4.1.4	Strategiska satsningar FO.....	16
4.1.5	Gemensamma kostnader FO.....	17
4.1.6	Största budgetförändringarna inom forskning (exkl. OH).....	17
4.1.7	Kommentarer kring kostnader avseende f.d. "LUA-Mi".....	18
4.1.8	Budgeterat resultat.....	19

1 ÖVERGRIPANDE VERSKAMHETSPLANERING FÖR ALF-KOMMITTÉN ÅR 2017

1.1 ALF-kommitténs uppdrag

ALF-kommitténs huvuduppdrag är att, på uppdrag av universitetssjukvårdsstyrelsen, bereda frågor som rör ALF-medlens fördelning och redovisning och därtill knutna frågor samt att hantera frågor rörande ALF-finansierad grundutbildning på läkarprogrammet och ALF-finansierad klinisk/translationell forskning.

ALF-kommittén ska även:

- Efter beredning i arbetsgrupper och extern bedömning (vissa utlysningar), fatta beslut i ärenden om nyttjande och/eller tilldelning av ALF-medel inom ramen för av universitetssjukvårdsstyrelsen fastställd ALF-budget.
- Ansvara för beredning av samverkansfrågor som rör AT- och ST-utbildning av läkare.
- Lämna uppdrag till lokalplaneringsrådet kring de frågor som rör den lokalplanering som ingår i samverkan samt övergripande lokalutveckling som stödjer de gemensamma visionerna och målen.
- Lämna uppdrag till FoU-rådet för rådgivning och beredning av frågor som rör klinisk/translationell forskning och utbildning och som ingår i samverkan.

1.2 Övergripande mål för forskning och utbildning

De övergripande målen för all samverkan mellan Umeå universitet (UmU) och Västerbottens läns landsting (VLL) – och genom hängavtal även med övriga landsting i Norra sjukvårdsregionen – är enligt det regionala samarbetsavtalet:

- klinisk forskning och utbildning på forskarnivå av hög kvalitet inom hela samverkansområdet,
- utbildning med hög kvalitet av läkare, tandläkare och andra yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården, där utbildningarna ska leda till hög studentnytta, samt
- hälso-, sjuk- och tandvård inom landsting och region med hög kvalitet.

Mål för **forskning inom ALF-kommitténs ansvarsområde** är att:

- Utveckla en klinisk forskning av hög kvalitet med både spets och bredd som förutsättning för ett konkurrenskraftigt forskningsuniversitet och en högklassig hälso- och sjukvård i Norra sjukvårdsregionen med konkurrenskraftig universitetssjukvård, och en god klinisk utbildningsmiljö.
- Garantera forskning med stor bredd och hög kvalitet, för att tillgodose en god akademisk utbildning samt en modern och effektiv hälso- och sjukvård av hög kvalitet.
- Stödja uppbyggnad av ändamålsenlig och modern infrastruktur för klinisk forskning.
- Stödja utveckling av nätverk och forskningsmiljöer som stimulerar samarbeten och forskningsutbyten mellan olika discipliner/områden i syfte att främja translationell forskning.
- Främja rekrytering av unga forskare samt stödja deras etablering och karriärutveckling för att säkra kompetensförsörjning/utveckling inom klinisk forskning.

Mål för **utbildning inom ALF-kommitténs ansvarsområde** är att:

- Västerbottens läns landsting (VLL), Landstinget Västernorrland (LVN), Norrbottens läns landsting (NLL) och Region Jämtland Härjedalen (RJH) tillsammans med Umeå universitet (UmU) ska bedriva verksamhetsintegrerat lärande (VIL) med hög kvalitet som ger läkarstuderande möjlighet att nå hög kompetens både teoretiskt och kliniskt.
- Läkarutbildningen ska vara nationellt attraktiv och försörja hälso- och sjukvården i regionen med välutbildade läkare.
- Utbildningen ska vara likvärdig oavsett val av utbildningsort från termin 6.

1.3 Särskilt viktiga områden och aktiviteter för 2017

1.3.1 Nationell utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet

Under 2017 kommer Vetenskapsrådet (VR), på regeringens uppdrag och i enlighet med beslut och styrdokument från den partsammansatta nationella styrgruppen för ALF, att genomföra den första nationella utvärdering av den kliniska forskningens kvalitet, såsom det nationella ALF-avtalet som trädde i kraft 1 januari 2015 föreskriver. Utvärderingens resultat, som kommer presenteras senast i mars 2018 inför budgetpropositionen för 2019, kommer enligt den fastställda resursfördelningsmodellen att avgöra hur 20 % (ca 350 mnkr/år) av ALF-medlen för forskning nationellt kommer att fördelas mellan de sju lärosätena/universitetslandstingen för åren 2019-2022.

Utvärderingen kommer att ske av tre oberoende, från varandra fristående, expertpaneler som vardera kommer att bedöma: 1) Den vetenskapliga produktionens kvalitet, (2) forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta, samt (3) forskningens förutsättningar. De fördelningsbara ALF-medlen (20 % av totalen) kommer att fördelas mellan panelerna med till hälften baserat på #1 och resterande hälft i lika delar på #2 respektive #3.

För Umeå universitet och norrlandstingens del, innebär detta att vi under 2017 behöver förbereda oss inför utvärderingen, samt svara upp mot utvärderingen när den väl sjösätts, innefattandes, men ej begränsat till, nedanstående.

Kortsiktigt

För panel 1: Utse en gruppering som arbetar med urvalet av artiklar för peer-review.

För panel 2: Gemensam genomlysning för att lyfta fram UmUs och norrlandstingens utfall avseende forskningens kliniska betydelse och samhällsnytta.

För panel 3: Se över arbetet med mobilitet av kliniska forskare, genomlysning av den kliniska forskarutbildningens kvalitet, översyn av redovisningen av landstingens FoU-medel mm.

Långsiktigt

Genomlysning av hur vi ska lyfta den kliniska forskningen på sikt, så att det ger utslag i den vetenskapliga produktionen.

1.3.2 Nationell utvärdering av universitetssjukvården

Under 2017 kommer Socialstyrelsen (SoS), på regeringens uppdrag och i enlighet med beslut och styrdokument från den partsammansatta nationella styrgruppen för ALF, att genomföra den första nationella utvärdering av universitetssjukvården, såsom det nationella ALF-avtalet som trädde i kraft 1 januari 2015 föreskriver. De enheter som kommer att granskas inom Norra sjukvårdsregionen är de som tidigare granskats internt av vårt Forsknings- och utbildningsråd med stöd av externa ämnesföreträdare och som hösten 2016 utsågs av universitetssjukvårdsstyrelsen. Under 2017 kommer de enheter som inte sökte/uppnådde universitetssjukvårdsstatus vid första tillfället att kunna göra detta via samma granskningsförfarande som tidigare. Denna möjlighet kommer sedan att upprepas i

början av varje år fortsättningsvis för att möjliggöra att så många enheter som möjligt som kan uppnå universitetssjukvårdsstatus även ges möjlighet att prövas.

1.3.3 Övrigt

Utöver vad som nämnts ovan, samt specifika satsningar som beskrivs närmare i budgetkommentarer, kommer ALF-kommittén under 2017 att fokusera på följande aktiviteter:

- Översyn av hyressystem för forsknings- och utbildningslokaler på Norrlands universitetssjukhus.
- Översyn av indirekta kostnader/overhead (OH) för ALF-systemet och principer för stödresurser.
- Granskning av basenheternas arbete med budgetar för GU-ALF i samtliga fyra landsting och översyn av redovisningssystem för detta.
- Identifiering och kartläggning av (gemensam) infrastruktur för klinisk forskning som helt eller delvis är av ALF-systemet understödda, tydliggöra deras uppdrag samt utreda hur dessa verksamheter på bästa sätt finansieras, organiseras och samordnas för att på optimalt vis stödja klinisk och translationell forskning i bred bemärkelse både lokalt och i regional samt nationell samverkan.

2 BUDGETÖVERSIKT

2.1 Övergripande budgetförutsättningar 2017

ALF-tilldelningen uppgår, baserat på regeringens information i augusti 2016, preliminärt till 268,7 mnkr, i detta ingår medel för grundutbildning med 80,5 mnkr och medel till forskning med 188,2 mnkr.

Några gemensamma kostnader är schablonfördelade mellan grundutbildning och forskning. Fördelningsprocenten finns angiven i tabellerna där grundutbildning anges först.

- Indexökning av anslag från staten uppgår till 1,51 %.
- Kostnadsuppräknig kopplat till landstingsprisindex räknas upp med 2,50 %.
- Lokalkostnaderna har räknats upp med det sammanvägda lokalindexet 2,01 %, i enlighet med en överenskommelse mellan parterna i den tidigare samverkansstyrelsen.
- Utbildningsuppdraget på läkarprogrammet uppgår 2017 till 1 082 helårsstudenter (HST) enligt budgetpropositionen.

2.2 Sparat kapital/ingående balanser och prognos 2016

2.2.1 Sparat kapital och ingående balanser

Från tidigare budgetår finns sparade och oförbrukade medel motsvarande totalt 20 871 tkr. Av detta avser -18 095 tkr grundutbildning och 38 967 tkr forskning. Detta är ingående balans till budgetår 2016.

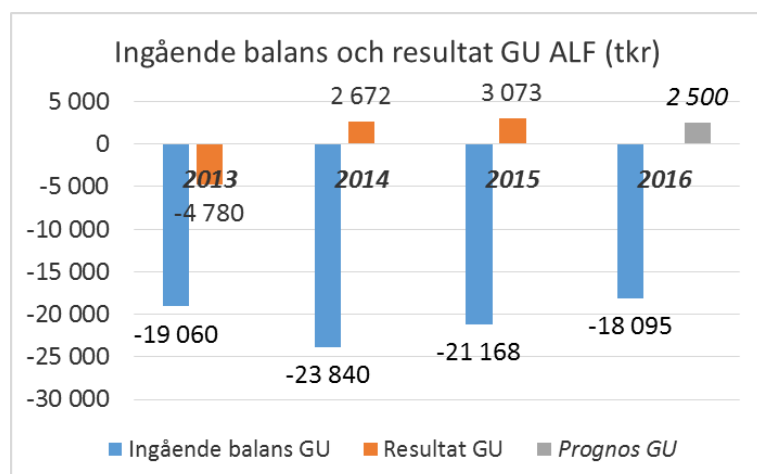

Diagram 1

Motsvarande diagram över forskningen ser ut enligt följande:

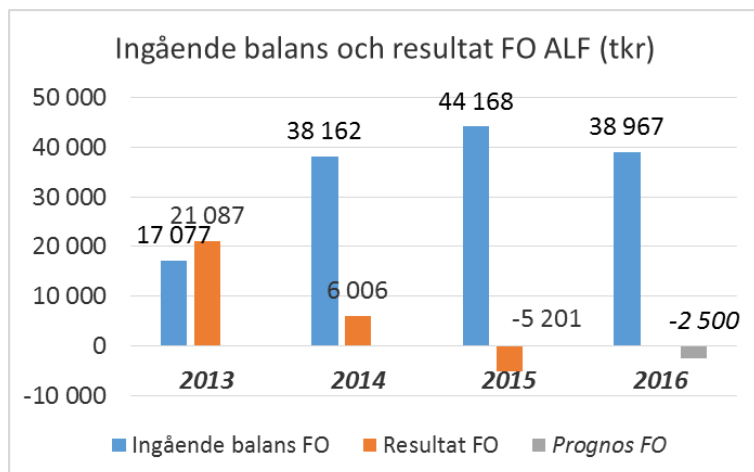

Diagram 2

Viktigt att understryka är att sparade medel härrör från tiden t.o.m. budgetåret 2014, dvs innan det nya ALF-avtalets ikraftträdande.

2.2.2 Prognos för 2016

Prognosen visar mot ett överskott för GU med ca 2,5 mnkr. De poster som främst genererar det överskottet är ersättningen för kursmomentet professionell utveckling (+955 tkr), utbytestjänstgöring för regionen (+700 tkr), kvalitetsutveckling klinisk handledning (inget bokfört +250 tkr) samt resor och boende för de studenter där kurser inte finns ute i de övriga länen (+348 tkr).

Prognosen för FO visar att det går mot ett underskott, möjligen i samma storleksordning som överskottet på GU. Enligt ALF-avtalet får GU-ALF inte användas för forskning (medan forsknings-ALF däremot får användas för GU). Dock ska igen påpekas att det sedan tidigare sparade kapitalet fördelar sig med ett stort underskott på GU och ett överskott på forskning.

2.3 Fördelning av budget 2017

Budget 2017	Budget GU, totalt	Budget FO, totalt	Budget totalt 2017	Budget totalt 2016
ALF-ersättning	-80 541	-188 153	-268 694	-259 532
Hysesintäkt 2-handsuthyrning	-500	0	-500	0*
Summa intäkter	-81 041	-188 153	-269 194	-259 532
Basenheter				
Drift- och personalkostnader	48 988	57 720	106 708	105 782
Lokalkostnader	3 184	19 351	22 535	22 842
Basenheter Summa	52 171	77 071	129 243	128 624
Gemensamma kostnader				
Drift- och personalkostnader	7 362	6 555	13 917	13 116
Lokalkostnader	11 846	26 331	38 177	32 360
Avskrivningar	1 196	6 444	7 640	7 575
Gemensamma kostnader Summa	20 405	39 330	59 734	53 052
Centralt sökbara medel				
Drift- och personalkostnader	0	46 075	46 075	42 557
Centralt sökbara medel Summa	0	46 075	46 075	42 557
Strategiska satsningar				
Drift- och personalkostnader	180	7 025	7 205	7 080
Lokalkostnader	0	0	0	3 383
Avskrivningar	0	0	0	430
Strategiska satsningar Summa	180	7 025	7 205	10 893
OH-kostnader				
OH-kostnader	8 613	23 503	32 116	31 033
OH-kostnader Summa	8 613	23 503	32 116	31 033
Disposition av balanserat kapital	-328	-4 851	-5 179	0
Disposition av balanserat kapital Summa	-328	-4 851	-5 179	0
Totalsumma	0	0	0	6 626

Tabell 1

*Hysesintäkt för 2-handsuthyrningen låg år 2016 utanför budget.

3 BUDGET FÖR GRUNDUTBILDNING

	GU %	FO %	Budget GU, totalt 2017	Budget GU, totalt 2016	Differens	Förändring
ALF-ersättning						
ALF-ersättning			-80 541	-78 597	-1 944	2,5%
Hysesintäkt 2-handsuthyrning			-500	0*		
ALF-ersättning Summa			-81 041	-78 597	-2 444	3,1%
Basenheter						
Basenheternas kostnader för GU, VLL	100%	0%	35 397	34 534	863	2,5%
Basenheternas kostnader för GU, RJH, NLL, LVN	100%	0%	13 591	13 528	63	0,5%
Basenheter, lokalkostnader ALF	14%	86%	3 184	3 426	-243	-7,1%
Basenheter Summa			52 171	51 488	683	1,3%
Gemensamma kostnader						
Avskrivn/räntekostnad för ersättning, expansion, ny teknik	15%	85%	830	830	0	0,0%
Avskrivningar Föreläsningssalar By 27**	100%	0%	215	0	215	
Avskrivning o ränta för ALF-utrustning i 6 M	8%	92%	151	306	-155	-50,6%
Inredning 2017 by 5B plan 8	100%	0%	744	0	744	
Funktionshyra gemensamma utbildningslokaler	100%	0%	850	0	850	
Lokalbokning 0,18ÅÅ , vaktmästare 0,1 ÅÅ	100%	0%	124	0	124	
Gem föreläsningssalar, övrig drift	100%	0%	115	115	0	0,0%
Gem stab GU, 25 % kansliesurs UmU för läkarprogrammet	100%	0%	136	134	2	1,5%
Gemensamma lokalkostnader för GU,	100%	0%	9 125	8 742	383	4,4%
GU; utbytestjänstgöring	100%	0%	500	1 000	-500	-50,0%
Kvalitetsutveckling klinisk handledning (inkl klinikKURT)	100%	0%	0	250	-250	-100,0%
KLUM (kliniska undersökningsmetoder)	100%	0%	1 782	1 739	43	2,5%
Lokalplaneringsresurs 1,0 tjänst fastighet VLL	25%	75%	202	198	4	2,0%
Medicinska Biblioteket 6M	15%	85%	925	906	20	2,2%
PU (Professionell utveckling) GU-ALF	100%	0%	3 541	3 455	86	2,5%
Rättsmedicin	100%	0%	341	333	8	2,5%
Vaccinationer, kostnader på lungan o infektion	100%	0%	474	462	12	2,5%
Resor och boende, klinisk tjänstgöring för LP4U	100%	0%	348	348	0	0,0%
Gemensamma kostnader Summa			20 405	18 818	1 587	8,4%
Strategiska satsningar						
Träningscenter med Simulatorutrustning			0	86	-86	-100,0%
Spekläkare, docentmeritering 50% 3 st i 2+2 år	20%	80%	180	0	180	
Strategiska satsningar Summa			180	86	94	109,9%
OH-kostnader						
OH-kostnader			8 613	8 205	408	5,0%
OH-kostnader Summa			8 613	8 205	408	5,0%
Disposition av balanserat kapital						
Disposition av balanserat kapital			-328	0	-328	
Disposition av balanserat kapital Summa			-328	0	-328	0,0%
Totalsumma			0	0	0	

Tabell 2

*Hysesintäkt för 2-handsuthyrningen låg år 2016 utanför budget.

**Har tidigare kategoriserats som strategisk kostnad FO.

3.1 Förändring budget grundutbildning

3.1.1 ALF-ersättningen GU

Utgångspunkt för beräkning av ersättningen för läkarprogrammet är den av regeringen till riksdagen i samband med budgetpropositionen beslutad dimensionering av utbildningen. Utbildningsuppdraget för 2017 uppgår till 1 082 HST.

Helårsstudenter totalt	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Utökning 10 nybörjarplatser HST/år	15	25	35	45	55		
HST enligt budgetprop. 2010/2011	1 018	1 027	1 027	1 027	1 027		
Summa HST inkl. utökning 2012	1 033	1 052	1 062	1 072	1 082		
HST enligt budgetprop. 2011/2012	1 033	1 052			1 082		
HST enligt budgetprop. 2012/2013	1 033	1 052	1 062			1 082	
HST enligt budgetprop. 2013/2014		1 052	1 062	1 072			1 082
HST enligt budgetprop. 2014/2015			1 062	1 072			1 082
HST enligt budgetprop. 2015/2016				1 072	1 082		1 082

Tabell 3

I tabellen 4 visas det totala utbildningsuppdraget angivet i antal HST för läkarutbildningen, d.v.s. utbildningsuppdraget för alla 11 terminer på programmet.

Ersättningen till landstinget för grundutbildning av läkare beräknas utifrån av staten tidigare fastställd ersättning per HST för medverkan i grundutbildning av läkare uppräknat till 2017 års prisnivå. ALF-tilldelningen för grundutbildning 2017 uppgår genom detta antagande till 80,5 mnkr.

ALF GU medel beräknas till 80,5 mnkr varav 13,5 mnkr fördelas till LVN, NLL och RJH för deras andel av kliniskt undervisningsuppdrag i "LP4U" (Läkarprogrammet på 4 utbildningsorter, UmU).

3.1.2 Gemensamma kostnader GU

Gemensamma kostnader för läkarprogrammet består av följande avsättningar:

- Gemensamma lokalkostnader för GU inkl. lokaler i Umeå p.g.a. LP4U
- KLUM (kliniska undersökningsmetoder)
- GU; utbytestjänstgöring från regionen
- Vaccinationer, kostnader på lungan o infektion
- Resor och boende i Umeå för studerande från övriga orter än Umeå, för klinisk tjänstgöring och examination i Umeå, när det inte kan ske på regionorterna
- Rättsmedicin och PU
- Gem stab GU, 25 % kansliresurs UmU för läkarprogrammet
- Lokalplaneringsresurs 100 % (varav GU 25 %), lokalplanerare fastighet-VLL
- Medicinska biblioteket 6M (fördelas GU 15 %, Fo 85 %)
- Årlig kalkylerad avskrivning och ränta för ersättning, expansion, ny teknik (fördelas GU 15 %)
- Årlig kalkylerad avskrivning och ränta för ALF-utrustning i 6M (fördelas GU 8 %)
- Avskrivningar Föreläsningssalar By 27

- Lokalbokningsresurs 0,18 ÅA och vaktmästare 0,1 ÅA – ny kostnad som tidigare felaktigt belastat TUA. Lokalbokningsresursen administrerar 2-handsuthyrningen av ALF-lokaler. Vaktmästaren arbetar till 10 % för ALF med föreläsningssalar.
- Funktionshyra för gemensamma utbildningslokaler – nytillkommen budgetpost (beräknad halvårskostnad) för införande av en standardiserad årsavgift per kvm för videokonferensutrustning utifrån läkarprogrammets behov, som inkluderar support, uppgradering, del i videobrygga mm. Den årliga kalkylerade avskrivningen inom GU för by 6M och by 27, har kompensatoriskt halverats.
- Inredning 2017 by 5b vån 8 – engångskostnad för ny undervisningsvåning p.g.a. flytt från gamla sjukhuset

Poster som schablonfördelas mellan grundutbildning och forskning är kostnader för:

- Medicinska biblioteket (se ovan)
- Lön för lokalplaneringsresurs inom fastighet-VLL (se ovan)
- Avskrivningskostnader (se ovan)

Ersättning för kliniska undersökningsmetoder (KLUM) fastställs i budget och fördelas efter faktura till Medicincentrum, Hjärtcentrum och någon hälsocentral.

Utbytestjänstgöring är lönekostnad för läkare från sjukhus med utlokaliserade studenter som auskulterar på NUS. Denna kostnad är en del i ersättningen till sjukhus för utlokaliserade studenter. Fördelning efter ansökan. Har dragits ner till hälften jämfört med budget 2016 utifrån faktiskt utfall p.g.a. minskad efterfrågan.

Inom posten *Gemensamma föreläsningssalar, övrig drift*, avses för 2017 framförallt utbytes- och underhållskostnader av utrustning.

Budgetposterna Professionell Utveckling (PU), Kliniska undersökningsmetoder (KLUM) och Rättsmedicin är centralt avsatta budgetposter inom ALF och redovisas separat och ingår inte i fördelningen till basenheterna. Medel fördelas dock till PU och Rättsmedicin enligt poängfördelningsnyckel fastställd av PRL såsom för basenheternas GU-ALF.

Gemensamma lokalkostnader GU består av följande kostnader:

	Tkr, 2017	Tkr, 2016
PU	252	330
Datorium	211	206
Föreläsningssalar	6419	6 080
Omklädning studenter	1037	1 062
Uppehållsytta, studenter	1206	1 208
GU, gemensamma kostnader	9 125	8 887

Tabell 4

3.1.3 Fördelning av tilldelning till NLL, LVN och Region Jämtland Härjedalen i LP4U GU

Den kliniska delen av utbildningen omfattar terminerna 5-11 samt enstaka moment på tidigare terminer, vilket år 2017 motsvarar 700 HST av totalt 1 082. LP4U är sedan 2014 fullt utbyggd till 30 studieplatser per termin under terminerna 6–9 och 11 inom läkarutbildningen, där varje ort utanför

Umeå tilldelas i genomsnitt 10 studieplatser per termin. Detta omfattar 150 HST, eller 50 HST per studieort i regionen utanför Umeå.

Utbyggnaden innebär följande antal kliniska helårsstudenter per regionaliseringsort och år:

Period	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal HST totalt enligt budgetprop inkl. 10 nya platser/år fr.o.m HT 2012	949	996	1033	1052	1062	1072	1082
Antal HST ALF totalt (T5-T11)	607	649	685	700	700	700	700
Varav HST ALF - VLL	562	544	550	550	550	550	550
Varav HST ALF - RJH, NLL, LVN	45	105	135	150	150	150	150

Tabell 5

Av 80 541 tkr i anslag för grundutbildning, vilket omfattar anslag för klinisk utbildning samt gemensamma kostnader inom grundutbildning, fördelas detta enligt avtal med respektive landsting.

3.1.4 Basenheter GU

När gemensamma avsättningar och fördelning till studieorterna Sunderbyn, Sundsvall och Östersund dragits av från ALF-GU-beloppet, fördelas återstoden till basenheter inom VLL enligt fördelningsnyckel som årligen fastställs av programrådet för Läkarprogrammet (PRL). Samma fördelningsnyckel ligger till grund för den lokala fördelningen på studieorterna Sunderbyn, Sundsvall och Östersund, av de tilldelade medlen för 10 HST per termin och ort.

3.1.5 Största budgetförändringarna GU (exkl. OH)

Vissa föreläsningssalar och grupprum som tidigare finansierats av basenheterna har nu klassificerats som gemensamma lokaler.

Minskade kostnader:

Minskade avskrivningskostnader p.g.a. införande av funktionshyra för AV-utrustning. Minskad budgetering för utbytestjänstgöring p.g.a. lågt utnyttjande tidigare år.

Ökade kostnader:

Införande av funktionshyra för AV-utrustning. Engångskostnad för inredning av ny-/ombyggnation av byggnad 5B. Ny satsning för docentmeritering av specialistläkare.

3.1.6 Budgeterat resultat

Budgeterat resultat inom grundutbildning är -328 tkr. Prognosen för 2016 innebär ett resultat inom grundutbildning på +2,5 mnkr.

4 BUDGET FÖR FORSKNING

	GU %	FO %	Budget FO, totalt 2017	Budget FO, totalt 2016	Diff	Förändring
ALF-ersättning			-188 153	-180 935	-7 218	4,0%
ALF-ersättning Summa			-188 153	-180 935	-7 218	4,0%
Basenheter						
Basenheternas kostnader för FO - VLL	0%	100%	48 540	57 259	-8 719	-15,2%
Tillfällig komp för minskad ALF FO kommande år - VLL	0%	100%	5 393	0	5 393	
Basenheter, lokalkostnader ALF	14%	86%	19 351	17 562	1 790	10,2%
Basenheternas kostnader för FO - RJH, NLL, LVN	0%	100%	3 408	2 315	1 093	47,2%
Tillfällig komp för minskad ALF FO kommande år - RJH, NLL, LVN	0%	100%	379	0	379	
Basenheter Summa			77 071	77 136	-64	-0,1%
Centralt sökbara medel						
2 st univ-ST läkare, 50 %, 2013-2016	0%	100%	455	757	-302	-39,8%
4 st univ-ST läkare, 50 %, 2014-2017	0%	100%	1 710	1 400	310	22,2%
3 st univ-ST läkare, 50 %, 2015-2018	0%	100%	425	1 272	-846	-66,6%
3 st univ-ST läkare, 50 %, 2016-2019	0%	100%	847	636	211	33,2%
3 st univ-ST läkare, 50 %, 2017-2020	0%	100%	600	0	600	
4 st adj lekt medellånga vårdutb 20 %, 50% medfin landsting 2015-17	0%	100%	309	520	-211	-40,6%
4 st forskar-st, 50 %, 2013-16	0%	100%	494	1 514	-1 020	-67,4%
4 st Univ-ssk o motsv, 33%, 50 % medfinans av landsting 2016-18	0%	100%	0	120	-120	-100,0%
5 st Universitetsöverläk, 33 %, 50% medfinans av landsting, 2014-17	0%	100%	728	1 140	-412	-36,1%
5 st Universitetsöverläk, 33 %, 50% medfinans av landsting, 2017-20	0%	100%	574	0	574	
4 st Fo-förordn vissa leg yrken, 50 % medfin av landsting 2016-20	0%	100%	675	0	675	
2 st Fo-förordn vissa leg yrken 50 % medfin av landsting 2017-21	0%	100%	174	0	174	
AT-forskarmånader	0%	100%	3 453	3 369	84	2,5%
Medel för forskning vid anst som professor	0%	100%	3 540	3 540	0	0,0%
Preklin doktorand (250+100 per beslut)	0%	100%	90	90	0	0,0%
Projektmedel 2014-2016, seniora	0%	100%	0	4 000	-4 000	-100,0%
Projektmedel 2014-2016, yngre	0%	100%	0	3 000	-3 000	-100,0%
Projektmedel 2015-2017, seniora	0%	100%	4 200	4 200	0	0,0%
Projektmedel 2015-2017, yngre	0%	100%	3 000	3 000	0	0,0%
Projektmedel 2016-2018, seniora	0%	100%	8 000	8 000	0	0,0%
Projektmedel 2016-2018, yngre	0%	100%	2 800	3 000	-200	-6,7%
Projektmedel 2017-2019, seniora	0%	100%	8 000	0	8 000	
Projektmedel 2017-2019, yngre	0%	100%	3 000	0	3 000	
Utlysta investeringsmedel för infrastruktur	0%	100%	3 000	3 000	0	0,0%
Centralt sökbara medel Summa			46 075	42 557	3 518	8,3%
Strategiska satsningar						
ALF-kommitténs strategiska resurs (för oväntade kostnader)	0%	100%	1 000	1 246	-246	-19,7%
Kliniskt Forskningscentrum (KFC) regionen x 3, inkl. Forum Norr-del	0%	100%	1 365	1 350	15	1,1%
Forum Norr Umeå 650 tkr samt Scapis 200 tkr (tidigare del av budgetpost "KFC Umeå" ****)	0%	100%	850	850	0	0,0%
Föreläsningssalar By 27*			0	430	-430	-100,0%
MR (Magnetisk resonanstomografi)	0%	100%	500	500	0	0,0%
PET/CT	0%	100%	1 500	1 500	0	0,0%
Träningscenter med Simulatorutrustning			0	257	-257	-100,0%
PU (Professionell utveckling) Fo-ALF, tillf satsning för starta forskning**	0%	100%	400	400	0	0,0%
Specläkare, docentmeritering 50% 3 st i 2+2 år	20%	80%	720	0	720	
Statistiker	0%	100%	690	0	690	
Strategiska satsningar Summa			7 025	6 533	492	7,5%

Gemensamma kostnader						
Bidrag lokalkostnader speclab***	0%	100%	2 902	2 859	43	1,5%
Drift och personalkostnader speclab***	0%	100%	313	305	8	2,5%
Hysesstöd enheten för biobanksforskning***	0%	100%	534	524	10	1,9%
Biobanken Norr	0%	100%	4 300	4 300	0	0,0%
Avskrivn/räntekostnad för ersättning, expansion, ny teknik	15%	85%	4 703	4 703	0	0,0%
Avskrivning o ränta för ALF-utrustning i 6 M	8%	92%	1 741	1 736	5	0,3%
Fd LUA-Mi enheter: telemarkeringar,övr drift	0%	100%	100	100	0	0,0%
Fd LUA-Mi gemensamma lokalkostnader	0%	100%	11 253	11 027	226	2,0%
Gem stab FO, adm resurs 40%, arvode granskare	0%	100%	492	480	12	2,5%
Gemensamma lokalkostnader FO	0%	100%	5 794	5 763	31	0,5%
Lokalplaneringsresurs 1,0 tjänst fastighet VLL	25%	75%	605	593	12	2,0%
Medicinska Biblioteket 6M	15%	85%	5 244	5 132	111	2,2%
Kliniskt Forskningscentrum (KFC) Umeå***	0%	100%	1 350	987	363	36,8%
Gemensamma kostnader Summa			39 330	38 509	821	2,1%
OH-kostnader						
OH-kostnader			23 503	22 828	675	3,0%
OH-kostnader Summa			23 503	22 828	675	3,0%
Disposition av balanserat kapital			-4 851	-6 627	1 776	
Disposition av balanserat kapital Summa			-4 851	-6 627	1 776	-26,8%
Totalsumma			0	0	0	

Tabell 6

*From budget 2017 kategoriseras detta som gemensam kostnad GU.

**Har tidigare kategoriserats som gemensam kostnad.

***Har tidigare kategoriserats som strategisk satsning.

****From budget 2017 har delar av denna kostnad flyttats till gemensam kostnad, se nedan om KFC Umeå.

4.1 Förändring budget forskning

4.1.1 ALF-ersättning FO

Från 2015 fördelas basenhets-ALF även till RJH, LVN och NLL enligt samma principer som för fördelning till basenheter inom VLL. Utlysningar av medel för särskilda forskartjänster är tillgängliga för hela regionen (se universitets-ST mm nedan).

4.1.2 Basenheter FO

Fördelning av ALF FO-medel till basenheterna minskar 2017 med 7 626 tkr (-13 %), inkl OH, p.g.a. den tidigare beslutade omfördelningen till centralt sökbara medel (i enlighet med regionala samverkansavtalet). Hälften av detta skulle ha minskat redan 2016 p.g.a. att det var första året med utbyggnad, men sköts framåt genom en överbudgetering förra året. Även i år bedöms en överbudgetering vara möjlig till följd av ingående balanser (v.g. se 4.1.8), varför basenheterna för 2017 får en tillfällig extra tilldelning som kompensation för minskad ALF FO.

RJH, LVN och NLL är sedan 2015 med i samma fördelning av resultatpremiebaserade tilldelning. Deras utfall av den fördelningen redovisas som en egen rad p.g.a. att detta inte belastas med OH. Deras andel ökar starkt för 2017.

4.1.3 Centralt sökbara medel FO

Genom omprioriteringar, i linje med det nya regionala avtalet, ökar centralt sökbara ALF FO-medel sammantaget (för projektbidrag, anställningar mm.) med 3,8 mnkr till 2017.

Sedan budget 2012 fördelas projektbidrag ur centrala ALF-medel årligen i form av treåriga forskningsanslag. Avsikten är att långsiktigt stödja och stimulera:

- Klinisk forskning av hög kvalitet med tydlig patientnytta och relevans för hälso- och sjukvården
- Högkvalitativ translationell forskning med tydlig klinisk relevans

Liksom tidigare ligger extern bedömning till grund för fördelning av medel, vilket sker till två grupper av forskare, seniora (>7 år från disputation) respektive juniora (<7 år från disputation). Det senare görs i syfte att särskilt stimulera akademiskt unga forskare.

ALF-kommittén arbetar aktivt för att utveckla karriärvägar för forskare vilket har resulterat i satsningar på forskar-AT, forskar-ST ("doktorand-ST") och universitet-ST (postdoktoral forskning för ST-läkare: 50 % i 4 år eller 33 % i 6 år). Satsningen inför 2017 fortsätter med upp till tre nya universitets-ST.

Fem gemensamt ALF- och VLL/FoU-medelsfinansierade (16,5 % av heltid vardera), tidsbegränsade forskarförordnande för docentkompetenta överläkare, s.k. universitetsöverläkare, tillsattes i augusti 2014. Dessa förordnanden innebär 33 % forskning i 3 år, med möjlighet att därefter ansöka om 3 års förlängning (längst 6 år totalt). F.n. kvarstår fyra i systemet (en har flyttat till annan ort), som löper ut under 2017. I budget 2017 avsätts medel för en fortsättning av gemensamt ALF- och landstings/FoU-medelsfinansierade förordnanden av detta slag, i form av en utlysning av upp till fem nya universitetsöverläkare, med lika möjlighet för nya sökanden inom hela Norra sjukvårdsregionen, som för de som innehavt sådant förordnande i 3 år, att söka i konkurrens.

En strategisk engångssatsning med central utlysning av medel för adjungeringar (lektor eller professor, 20 %) för personer med medellånga vårdutbildningar utlystes under 2014. I grunden anser ALF-kommittén att medel för sådana adjungeringar bör finansieras på basenhetsnivå analogt med övriga adjungeringar, men i detta fall har ALF-kommittén gjort en avsättning av medel för fyra sådana adjungeringar för att stimulera akademisk utveckling inom klinisk forskning för berörda yrkeskategorier. ALF-medel finansierar hälften av de 20 % och VLL/FoU-medel finansierar den andra halvan av kostnaden. Denna satsning löper ut under 2017.

Under 2016 utlystes forskningsförordnanden för personer med utbildning inom de medellånga vårdutbildningarna (universitetssjuksköterska, universitetsfysioterapeut, universitetsarbetsterapeut osv.). Förordnandena innebär 50 % postdoktoral forskning i fyra år, såsom för universitets-ST, och även här med medfinansiering till hälften från landstingens FoU-medel. Fyra sådana tillsattes under 2016. I budget har avsatts utrymme för en utlysning av ytterligare upp till två sådana förordnanden under 2017, förutsatt att landstingen kan medfinansiera dessa i samma grad som tidigare.

En ny strategisk satsning för utlysning av upp till tre förordnanden till disputerade specialistläkare som ännu ej är docenter föreslås, se nedan.

4.1.4 Strategiska satsningar FO

Under 2010 gjorde VLL en strategisk investering i en avancerad positron emissions tomografi/datortomografi (PET/CT)-scanner med vilken man samtidigt kan göra en funktionell och strukturell avbildning av hela kroppen. Till utrustningen hör också cyklotron, radio-kemilaboratorium samt kvalitetskontrolllaboratorium. Detta innebar en sammanlagd investering på ca 55 mnkr. Redan i förarbetet 2005/2006 togs frågan upp i ALF-kommittén där bedömningen var att det var angeläget med forskning vid PET/CT verksamheten och beslut fattades om "att viljeinriktningen är att detta ska ske i en omfattning av ca 30 %. Verksamhetsansvariga anmodas att inkomma med en skrivelse som underlag för ALF-kommitténs preciserade beslut i ärendet". (ALF-protokoll 2006-12-20 punkt 73.)

För att skapa en möjlighet att på ett effektivt sätt nyttja den moderna faciliteten till klinisk forskning i rimlig omfattning avsatte ALF-kommittén för 2013 i en strategisk satsning på infrastruktur motsvarande 1,5 mnkr för fullfinansiering av 100 undersökningar. Vid NUS finns även en 3T MR scanner som universitetet givit till landstinget och där kostnader för driften regleras i ett avtal mellan Umeå universitet och VLL. Utrustningen är tillgänglig 40 timmar per vecka för forskning med full finansiering från forskarna. Vidare finns utrymme för forskning även med de VLL ägda MR kamerorna. Även detta nyttjande finansieras till fullo av forskarna. För att på ett effektivt sätt nyttja även denna moderna, högpresterande facilitet till klinisk forskning avsatte ALF-kommittén för 2013 i en strategisk satsning på infrastruktur motsvarande 0,5 mnkr för fullfinansiering av 130 undersökningstimmar.

Man avsåg vidare pröva detta behov ytterligare i budgetarbetet inför åren 2014 och 2015. En grupp för bedömning och prioritering av aktuella forskningsprojekt finns. Ovan gjorda satsningar, 1,5 mnkr för PET/CT och 0,5 mnkr för MR, fortsatte under 2016 för att därefter utvärderas igen. FoU-rådet har i sin genomgång av strategiska satsningar föreslagit att den strategiska satsningen för PET/CT och MR-undersökningar fortsätter med tilldelning av medel för år 2017, och att den eventuellt skulle kunna klassas som en permanent infrastruktur för forskning därefter.

Biobanken Norr är en viktig övergripande forskningsstödjande struktur. En prislista för självkostnadsavgifter för forskare togs fram av den tidigare strategigruppen för register och biobanksforskning, att gälla från 2014. Utgångspunkter för prislistan har varit att anpassa sig till gängse priser som vid andra biobanker i Sverige. Från och med 2016 är ALF-stöd till Biobanken Norr en gemensam kostnad istället för strategisk satsning då detta bedöms vara en långsiktig infrastruktur att stödja, vilket även är FoU-rådets bedömning i sin genomgång. Stödet för 2017 ligger på maximalt 4,3 mnkr.

Kliniskt Forskningscentrum (KFC) Umeå är en för universitetssjukhuset *core facility* med en gemensam basfinansiering från ALF respektive VLL. Verksamheten startade 2004 på initiativ av ALF-kommittén, som sedan dess stöttat verksamheten med hyra och viss basfinansiering som en strategisk satsning. FoU-rådet har i sin genomgång av strategiska satsningar föreslagit att KFC Umeå från 2017 skall vara ett fast infrastrukturellt forskningsstöd vid ett universitetssjukhus, och inte en strategisk satsning utan permanent verksamhet ('gemensam kostnad' i budget). Verksamheten har äskat en utökad basfinansiering, då hittillsvarande ALF-medel byggt på en indexräkning från 2004 års budget. För att ge KFC i Umeå mer långsiktigt stabila möjligheter att främja klinisk forskning, kommer ALF-medel fr.o.m. 2017 att bekosta lön för föreståndare (0,25 ÅA), forskningssköterska (1,0 ÅA) och administratör (1,0 ÅA) till en total kostnad av 1 350 tkr/år (jmf med 987 tkr/år i 2016 års budget). Därutöver kommer KFC Umeå att ingå i en övergripande kartläggning av infrastruktur gemensam för klinisk forskning vid UmU och regionens fyra landsting, var god se nedan.

"Forum Norr – för klinisk forskning" beviljades i mars 2015 status som norra sjukvårdsregionens nod för samordning av kliniska studier i den nationella satsningen "Starka tillsammans" via Vetenskapsrådet. De operativa enheterna i Forum Norr är fyra kliniska forskningscentra (KFC), ett i varje landsting/region, samt Clinical Trial Unit (CTU). Forum Norr bygger också på stark samverkan

mellan norrlandstingens FoU-organisationer och Regionalt cancercentrum Norr (RCC), Biobanken Norr, Enheten för biobanksforskning (EBF) och Registercentrum Norr (RC Norr). År 2016 gjordes en särskild strategisk satsning på de fyra KFC och CTU för att bygga upp infrastruktur kring klinisk behandlingsforskning för att tillmötesgå efterfrågan och de krav som en nationell nod innefattar; detta i form av 0,5 ÅA forskningsköterska på var och en av de fyra orterna samt projektkoordinator i Umeå – denna satsning föreslås fortsätta i budget 2017.

Norrlandstingen och Umeå universitet har ett flertal olika enheter (se ovan) som alla har till mål att stödja klinisk forskning. Under 2017 avser ALF-kommittén identifiera och kartlägga dessa enheter, som delvis är av ALF-systemet understödda, tydliggöra deras uppdrag samt utreda hur dessa verksamheter på bästa sätt finansieras, organiseras och samordnas för att på optimalt vis stödja klinisk och translationell forskning i bred bemärkelse både lokalt och i regional och nationell samverkan.

En ny strategisk satsning för utlysning av upp till tre förordnanden till disputerade specialistläkare som ännu ej är docenter föreslås på försök med anledning av att det identifierats en "lucka" i karriärvägen för forskande kliniker för just denna målgrupp, samt utifrån en bild i utvärderingen av universitetssjukvårdsenheter som visat på behov av att öka antal docenter. Utlysningen innebär 50 % forskning i 2+2 år (med utvärdering efter halvtid), där 4/5 av meriteringstiden finansieras med forsknings-ALF och 1/5 av GU-ALF.

En satsning görs på försök under 2017 med stöd till 1,0 ÅA statistiker till forskarnas förfogande inför nationella ansökningar, i enlighet med förslag i särskilt PM (se Bilaga 1).

4.1.5 Gemensamma kostnader FO

Fr o m budget 2016 hanteras f d LUA-Mi budgetposter som gemensamma kostnader i budget eftersom dessa utgifter ändå belastar forskningsanslaget.

Gemensamma lokalkostnader FO består av följande kostnader:

	Tkr, 2017	Tkr, 2016
Fryshotell	953	936
Tumörbiologi	927	909
Kliniskt Forskningscentrum	998	978
Rehabforskning, vårdvetarhuset	594	607
Umeå kliniskt biomedicinskt forskningscentrum	259	294
Umeå transgene core facility	2 064	2 024
FO, gemensamma kostnader	5 795	5 748

Tabell 7

4.1.6 Största budgetförändringarna inom forskning (exkl. OH)

Minskade kostnader:

Projektmedel för 2014-2016 avslutas

ALF kommitténs strategiska resurs minskas något.

Satsningen på forskar-ST 2013-2016 fasas ut under 2017.

Budgetposten 3 st universitets-ST läkare 2015-2018 resulterade enbart i en tillsättning.

Träningscenter med simulatorutrustning får ej längre ALF-stöd.

Ökade kostnader:

Projektmedel för 2017-2019 tillkommer

Ökat stöd ledning/administration/drift KFC Umeå.

Ny utlysning 3 st universitets-ST 2017-2020.

Ny utlysning 5 st universitetsöverläkare 2017-2020.

Fullt utbyggd satsning på 4 st FO-stöd för vissa legitimationsyrken 2016-2020 samt ny utlysning 2 st samma kategori 2017-2021.

Bidrag statistiker RC-Norr.

Ny satsning för docentmeritering av specialistläkare, 3 st 2017-2021.

4.1.7 Kommentarer kring kostnader avseende f.d. "LUA-Mi"

Historisk bakgrund

I de förhandlingar som fördes i slutet av 50-talet mellan staten och Västerbottens läns landsting om inrättandet av en medicinsk högskola förband sig landstinget bl.a. att bygga lokaler som förutom landstingets bakteriologiska och virologiska undersökningsverksamheter även skulle inrymma institutioner för bakteriologi, farmakologi och klinisk farmakologi, hygien, patologi och virologi. Dessutom skulle landstinget även svara för lokaler för ett djurhus. Detta åtagande utvidgades gradvis under åren som följde och i de förhandlingar som följde på LUA 77 åtog sig Västerbottens läns landsting att tillämpa samma villkor som gällde för dåvarande upplåtna enheter i övrigt även innefatta utbildnings- och forskningsverksamheten för professorerna i mikrobiologi, medicinsk mikrobiologi, oral mikrobiologi, oral patologi, immunologi, medicinsk genetik, farmakologi, hygien och miljömedicin. I ALF-84 återkom samma uppräkningslista av professorer men till detta lades följande anmärkning:

"Verksamheten inom ämnesområdet mikrobiologi omfattar även annan grundläggande högskoleutbildning än på läkar- och tandläkarlinjen samt annan än medicinsk och odontologisk forskning och forskarutbildning."

Därmed inkluderades även den professur i mikrobiologi inom naturvetenskapliga fakulteten som inrättades som kompensation för den uteblivna lokaliseringen av Statens bakteriologiska laboratorium (SBL) till Umeå. I samband med ALF-90 tillfördes även omvårdnadsforskning till LUA-Mi-systemet och från år 2000 även professuren i epidemiologi.

För dessa lokaler gjordes det redan från början klart att staten skulle svara för att anskaffa och bekosta inventarier och de apparater och instrument som skulle användas inom undervisningen och forskningen medan landstinget skulle tillhandahålla värme, el gas, vatten etc. samt svara för underhållet av byggnaderna mot en 50 procentig ersättning av kostnaderna. I senare texter uttrycktes inskränkningen att "staten skall stå för sådan utrustning som markerats med "U" under övergruppen 4-5 och 8 i Spri råd 6.15, i senare avtal Spri råd 6:24 (Utgåva april1980)." Konkret har detta inneburit att landstinget har svarat för hyra, el värme och vatten samt driftskostnader för telefon till berörda enheter.

Förändringar fr o m budget 2016

Sedan ett antal år tillbaka, inkluderande de två senaste ALF-avtalen från 2003 respektive 2014, finns inte längre begreppet LUA-Mi. ALF-medlen tilldelas istället endast som ALF-medel för läkarutbildning respektive för klinisk forskning. Trots detta har LUA-Mi under lång tid "spjälkats ur" forsknings-ALF-budgeten och definierats som en egen budget i Umeå. Fr.o.m. budget 2016 redovisas kostnader för tidigare LUA-Mi istället som kostnadsposter under 'Gemensamma kostnader' i budgeten för forskning.

I samband med den genomgång som kommer att göras av samtliga ALF-finansierade lokaler under kommande år, kommer även posterna för f.d. LUA-Mi att ses över.

4.1.8 Budgeterat resultat

Budgeterat resultat inom forskning är -4,9 mnkr. Detta bedöms som en rimlig överbudgetering, i och med att ökningen av centralt utlysta projektmedel ännu inte är fullt utbyggd och därmed förväntas utfallet bli något mindre på denna budgetpost utifrån tidigare års erfarenhet. Sparat kapital vid ingången av 2016 är dessutom 20 871 tkr totalt sett för ALF-medlen.